



## POESIE - PRÓZA

(= LITERÁRNÍ FORMY - určují podobu textu)

<p>SLOVO VĚTA VERŠ (1 řádek básně) SLOKA = STROFA (dělení básně do menších celků, počet veršů ve skupině)</p> <p>LYRIKA, ale i EPIKA (pozor: poesie ≠ lyrika) Hlavní žánry poesie jsou lyrické: píseň, sonet, óda, elegie...</p> <p>STOPA (2-3 slabiky se opakují v řadě veršů jako doby těžké – s přízvukem a lehké – bez přízvuku: – doba těžká, U doba lehká) DAKTYL — U U Stříhali dohola malého chlapečka TROCHEJ — U Velké, širé, rodné lány JAMB U — Za trochu lásky šel bych světa kraj</p> <p>PRAVIDELNÝ VERŠ (má rytmus, rým – stejný počet stop, stejná délka veršů) NEPRAVIDELNÝ VERŠ = VOLNÝ VERŠ (nemá rytmus, rým – různý počet stop, různá délka veršů; obvykle chybí interpunkční znaménka)</p> <p>RÝM (zvuková shoda slov nebo jejich částí – na konci verše) sružený a a b b střídavý a b a b obkročný a b b a postupný a b c a b c tirádový a a a a a přerývaný a b c b</p>	<p>SLOVO VĚTA ODSTAVEC KAPITOLA, DÍL, KNIHA, CYKLUS</p> <p>EPIKA, ale i LYRIKA (pozor: próza ≠ epika) Hlavní prozaické žánry jsou epické: povídka, novela, román.</p> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>Na první pohled vidíme rozdíl:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p><b>POESIE</b></p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p><b>PRÓZA</b></p> </div> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p style="text-align: center;"><b>PROSTÉ A TĚŽKÉ JAKO PŘÍSLOVÍ</b></p> <p>Prosíváme mouku v dřevěném klobouku. Dveře nedovřeny, hled tam zuby cení. Naškrabeme kvásku na troufalou lásku. Uhněte bolest na kamenném stole.</p> <p>Položíme v lese, tam to každý nese, chleba dopeče se. Jako hroby měkký. Tak to jde už věky. Tak se valí kámen. Věky věků. Tak. <small>(Z výboru Otělin pohřeb; přeložil Josef Peterka)</small></p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p style="text-align: center;"><b>FORREST GUMP</b></p> <p>Jedno vám teda povim bejt idijot není žádněj med. Lidi se vám akorát smějou a nemaj s váma trpělivost a chovej se hnusně. Vonu se tobo namluví jak by na nás postižený měli bejt hodný jenomže povídali že mu hraji. Ale nestěžuju si poněvač si myslím že jsem si užil docela zajímavej život. Idijot jsem vod narození. IQ mi zjistili pod sedumdesát takže na to mám i papíry. Teda já bysem tyloval že jsem spíš imbecil nebo možná dokonce debil i když osobně se nejradějce považuju spíš za slabomyslnýho protože jak se řekne idijot lidi si většinou představěj nějakýho mongoloida. (...) Pomalejšj teda jsem to nepopírám ale jsem možná chytrejšj než si lidi myslěj protože mě souděj podle toho jak vypadám ale do hlavy mi neviděj. Páli mi to docela dobře ale když se mám vyžeknout slovem nebo písmem často nedokážu říct co vlastně chci. Hned vám dám příklad. Jdu takhle po</p> </div> </div>
---	---

### Příklady rýmů:

Velké, širé, rodné <b>lány</b> , jak jste krásny na vše <b>strany</b> , od souvratě ku souvratí jak vás dnes to slunko <b>zlatí!</b>	a a b b	Nic, tato pěna, cudný <b>rým</b> , jen, abych vytkl hlavní <b>body</b> , tak mizí střemhlav na dně <b>vody</b> houf sirén, jenž si ztropil <b>šprým</b> .	a b b a	Slípka opustí můj <b>hřád</b> koně začnou v stáji <b>ržát</b> pyšní jsou a nadutí, kamna <b>hřát</b> ale pořad při chuti, stuhly <b>vlát</b> .	a a a a
Co mělo přijít, stalo se jen <b>zpoła</b> . Létat mne ve snu ptáci <b>učili-</b> padat už ne: hle Ikarova <b>škola</b> . Banální výhry. Krásné <b>omyly</b> .	a b a b	Mládí už je <b>fuč</b> , dávno nejsme <b>kluci</b> , co nám život <b>dává?</b> Semtam nákej <b>puč</b> , ňákou revoluci, žádná velká <b>sláva</b> .	a b c a b c	Beruško, půjč mi jednu <b>tečku!</b> Třeba tu, co máš na <b>zadečku</b> .	a b c b